



ประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

Effectiveness of Administration Based on Good Governance Operated by

Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization

พัชญ์ลีตา กุลวรศักดิ์ศิริ

Pachsita Kulworasaksiri

ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural

Community Development and Administration

Phetchaburi Rajabhat University

2554

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินพนธ์ ประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครปฐม
ผู้เขียน นางสาวพัชณีย์ลีดา กุลวรรค์คศิริ
สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

(พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์)

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จินดาพล)

.....กรรมการ

(พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นับภาคินพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและ
ชนบท

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เผือกบัวขาว)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินพนธ์ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ผู้เขียน นางสาวพัชณีย์ลีดา กุลวรรศักดิ์ศิริ สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมือง และชนบท พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติไคสแควร์ และสหสัมพันธ์เพียร์สันใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากสูงสุดไปน้อยที่สุดดังนี้ มิติด้านความพึงพอใจของประชาชน มิติด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และมิติด้านการบริหารภายใน
2. ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปน้อยดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ
3. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ในทิศทางเดียวกันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และปัจจัยส่วนบุคคล อาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

Term Paper Title : Effectiveness of Administration Based on Good Governance Operated by Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization **Author :** Miss Pachrita Kulworasaksiri
Major : Administration in Urban and Rural Community Development and Administration **Year :** 2011

Abstract

The purposes of this study were to : 1) determine the effectiveness of administration based on good governance operated by Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization 2) examine factors affecting the effectiveness of administration based on good governance operated by Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization and 3) determine relationship between personal factors with the effectiveness of administration based on good governance operated by Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization. The samples were 400 people randomly drawn from the province. A rating-scale questionnaire was used for data collection. The data were analyzed by statistical methods for percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested with Chi-square and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows :

1. The effectiveness of administration based on good governance operated by Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization was at a high level on the whole; ranging from the higher mean score as the dimension of public satisfaction, learning and innovation and inter-organization administration respectively.
2. The factors of administration based on good governance was at a high level on the whole; ranging from the higher mean score as the aspect of accountability, participation and worthiness respectively.
3. The personal factors were positively related to the effectiveness of the administration in the same direction, at a high level and significantly at 0.01 level; and difference only in occupation of the people had different opinion towards the effectiveness of administration based on good governance operated by Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization significantly at 0.05 level while difference in other factors of gender, age, educational level and income did not have any significant difference opinion on the issue.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์ ประธานที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จินดาพล ประธาน กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้คำแนะนำแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำภาคนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ผู้เขียนต้องขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี เสมอมา ตลอดจนประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามของผู้เขียนเป็นอย่างดี

ประโยชน์อันเนื่องมาจากภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้ โอกาสผู้เขียนได้มีวันนี้

พัชณัฐิศา กุลวรศักดิ์ศิริ

มกราคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดการบริหารจัดการ.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	25
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล.....	29
ทฤษฎีการประเมินแห่งคุณภาพ.....	33
ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือในการวิจัย.....	71

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4 ผลการวิจัย.....	75
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
ตอนที่ 2 ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล.....	77
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครปฐม	84
ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมุติฐาน	89
ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	101
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	102
การอภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	114
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	123
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	127
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	136
ประวัติผู้เขียน.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 มุมมองการประเมินแห่งดุลยภาพ (Balanced Scorecard) องค์กรของรัฐ.....	46
2.2 การแบ่งเขตการปกครอง.....	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล.....	77
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลัก นิติธรรม.....	78
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลัก คุณธรรม.....	79
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้าน หลักความโปร่งใส.....	80
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้าน หลักการมีส่วนร่วม.....	81
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้าน หลักความรับผิดชอบ.....	82
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลัก ความคุ้มค่า.....	83
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม.....	84
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มิติด้านการเงิน.....	85
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มิติด้านการบริหารภายใน.....	86
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มิติด้านการเรียนรู้และ นวัตกรรม.....	87

4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มิติต้านความพึงพอใจของ ประชาชน.....	88
4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม.....	89
4.15	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ.....	90
4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ.....	92
4.17	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา..	94
4.18	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพ.....	95
4.19	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการจัดการความขัดแย้งในองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	97
4.20	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผล การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม.....	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2.1 วงจร PDCA	16
2.2 ขั้นตอนการบริหาร.....	17
2.3 มุมมองทั้งสี่ด้านของการประเมินผลเชิงคุณภาพ	42
2.4 ความสัมพันธ์ลักษณะความสมดุลทั้งสี่ด้านของการประเมินแห่งคุณภาพ.....	45